

Nr 263.

Av herr **Ljunggren m. fl.**, om ändring av bestämmelserna angående maximigränsen för utminuterung av spritdrycker.

I kap. IV § 48 av kungl. förordningen av den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker är stadgat: »Spritdrycker må ej till någon utminuterung i större myckenhet än fyra liter i kalendermånaden.»

Något behov att bibehålla en så hög maximigräns torde icke förefinnas. I verkligheten utnyttjas icke heller av flertalet motboks innehavare den sålunda medgivna rätten. Medeltalet försålda liter spritdrycker per månad, även med s. k. extra tilldelning inräknad, håller sig omkring 2 liter, alltså ungefär hälften av den medgivna maximikvantiteten. Men ingen garanti finnes för att ej i framtiden ett större utnyttjande kan komma att äga rum eller en slappare regim tillämpas från bolags sida. Det synes därför önskvärt att genom lag söka befästa det hittills vunna resultatet.

Vid 1920 och 1921 års riksdagar biföll andra kammaren väckta motioner om allmän sänkning, till en maximigräns av 2 liter, men första kammaren biträdde ej beslutet. Vid 1926 års riksdag avtog riksdagen en förnyad framställning om sänkning av maximigränsen, huvudsakligen med den motiveringen, att sådan sänkning genom att stimulera allmänhetens krav på s. k. extra tilldelning ej skulle leda till det åsyftade resultatet, minskning av konsumtionen. Detta skäl är icke hållbart. Det står ju systembolagen fritt att vägra sådan extra tilldelning. För övrigt torde man överdriva faran av dessa allmänhetens pockande krav. I den synnerligen uttömmande debatten i frågan 1926 upplystes, att å de orter, som år 1925 hade ett 2-litersmaximum (infört genom eget initiativ), den faktiska konsumtionen var i medeltal 1,40 liter per månad och motboksägare, även den extra tilldelningen inräknad. Kravet på sådan extra tilldelning synes sålunda ej ha gjort sig gällande i nämnvärd grad. Ett annat skäl till avslaget var farhågan, att inskränkningen skulle skapa ett »irritationsmoment». Det undras, om icke tvärtom de många olika individuella restriktionerna, olika för den ena och den andra, irritera mest. Genom en generell sänkning av maximum minskar man denna olikhet och undanröjer därmed i själva verket ett säkerligen allmännare irritationsmoment.

En olägenhet av den överflödigt höga maximigränsen är den frestelse, som, enligt vad en allmänt känd och omvittnad erfarenhet giver vid handen, föreligger för vissa personer att genom utnyttjande av motböcker till överlåtelse av överskjutande kvantum motverka lagens syfte, ett förhållande, som svårligen torde kunna verksamt kontrolleras.

En viss tendens har också gjort sig gällande hos vissa fullt lojala kunder att uttaga och för egen del utnyttja hela den kvantitet, vartill de äro berättigade, under det de före motboksystemets införande icke eller åtminstone ej i lika hög grad hade behov av spirituosa. Detta folkpsykologiskt förklarliga faktum bidrager följaktligen till en icke önskvärd stegring av en i och för sig onödig konsumtion. För sådana personer skulle minskningen säkerligen i de flesta fall ej medföra någon nämnvärd avsaknad, och den skulle i sin mån bidraga att motverka dryckesseden, vilket ju icke kan vara annat än önskvärt.

Huru långt maximigränsen bör nedskrivas, därom kunna givetvis olika meningar yppas. Det definitiva förslaget till formulering av lagtexten torde få överlätas åt bevillningsutskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi yrka,

att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i gällande bestämmelser angående utminutering till köpare av spritdrycker, att maximigränsen för sådan utminutering (för närvarande 4 liter per kalendermånad) i möjligaste mån sänkes.

Stockholm den 20 januari 1928.

Elof Ljunggren.

Gustaf Olsson
i Ramsta.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.

C. O. Johanson.

Ernst Göranson.

Hjalmar Svensson.

Aug. Spångberg.

Fabian Månsson.

J. P. Dahlén.